

Περὶ βοδὸς δὲ ἀγοράν, ἤτοι πρὸς βοῦν τὸν τύπον,
ἔδοκει βλέπειν καὶ στρατὸν καὶ πλήθη πανοπλίας,
Περὶ τὸν ταῦρον δι' ἀνθρώπων καθήμενον κιτρά-
(χρουν

Συμπλαταγούντα χεῖράς τε καὶ σύνθηρον βοῶντα.

Καὶ τότε μὲν ἡ Κωνσταντινούπολις ἔπεσεν
ὑπὸ τοὺς Λατίνους, διότι κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν
Βυζαντινῶν ἱστοριογράφων πάντες, ἱερεῖς ὁμοῦ καὶ
λαὸς, ὡς ἵππος θρασυάχην τε καὶ δυσχάλινος, ἀ-
πέστησαν τοῦ Κυρίου· ἀλλ' ἕως πότε ἄρα ἡ ὀργὴ
αὐτοῦ θά κρατῇ αὐτὴν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἀλ-
λοτριῶν; Ἐλπίζωμεν ὅτι καθὼς ἡ ἄλωσις τῆς
Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοὺς Ἑσπερίους ἐπροσι-
μίαςε τὴν πτῶσιν ὁλόκληρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ,
τοιουτοτρόπως καὶ ἡ προσάρτησις τῆς Ἑπτανή-
σου εἰς τὴν Ἑλλάδα θέλει προσιμιάσει τὴν παλι-
νόρθωσιν σύμπαντος πάλιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ
ὅτι ἡ πατρὶς ἐν τῇ νέᾳ δυναστείᾳ ἀνευρήσει τὴν
ἀρχαίαν αὐτῆς εὐκλειαν. Ὅταν δ' εἰς τοὺς ὑψηρε-
φεῖς θόλους τῆς Ἁγίας Σοφίας ἀντηχήσῃ καὶ αὐ-
θις τὸ ἄσμα τῶν Χερουβεὶμ, τότε καὶ ἡ Χρυσάλ-
λις παραιτούσα τὸ αὐχηρὸν καὶ καίον ἔδαφος
τῆς Ἀττικῆς, θέλει πετάξει πρὸς τοὺς εὐανθεῖς
καὶ μυροδόλους λειμῶνας τοῦ Βοσπόρου, ὅπου ὁ
κονιορτὸς δὲν ἐπιπάσσει τοὺς ἀνθρώπους, οὐδ' ἡ
λειψυδρία μαστίζει τοὺς λάρυγγας αὐτῶν.

ΕΠΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ.

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΥΒΕΤΩ.

Η ΟΓΛΩΗΚΟΝΤΙ ΤΡΙΑ ΜΑΥΣΩΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΣ ΤΑΦΟΣ.

Ἦρχε κατὰ τὰ 1795 ἐν τινὶ οἰκίᾳ εἰς τὴν
ὁδὸν Κανεδιέρην ἐν Μασσαλίᾳ Νορμανδὸς τις θυ-
ρωρὸς, βράπτης τὸ ἐπάγγελμα, ὅστις ἔψαλλεν ὅλην
τὴν ἡμέραν διορθῶν τὰς περισκελίδας τῶν πε-
λατῶν του, ἡ δὲ σύζυγός του ἐπώλει ὅπτα γεώ-
μηλα εἰς τοὺς γείτονας καταναλωτάς, τοὺς θεω-
ροῦντας τότε τὸν ἄρτον ὡς πολυτέλειαν μεγάλην.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων κατοίκων τῆς περὶ ἧς ὁ
λόγος οἰκίας καὶ τῶν συνήθων πελατῶν τοῦ συ-
ζυγικοῦ ζεύγους, διεκρίνετο οἰκογένεια Κορσικανὴ
πρὸ ὀλίγου μεταναστεύσασα ἐν Γαλλίᾳ, ἥτις ἐ-
πορίζετο ἐκ τοῦ νορμανδικοῦ τούτου μαγειρείου
τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τῆς μασσαλιακῆς
κοινότητος χορηγουμένου ἀνεπαρκοῦς σιτηρεσίου.

Ματθίας ὁ θυρωρὸς καὶ ἡ ἀξιότιμος αὐτοῦ
σύζυγος εἶχον ἀνοίξει πίστωσιν προθύμως εἰς τὴν
καλὴν ταύτην οἰκογένειαν, πεποιθότες εἰς τὴν
εὐλικρινῇ φυσιογνωμίαν τῆς μητρὸς καὶ εἰς τοὺς
λόγους τοῦ ὑστεροτόκου υἱοῦ, ὅστις ἦτον ἀξιω-
ματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ παρῆχε μεγάλας
ἐλπίδας προαγωγῆς.

Ὅσάκις ὁ δόκιμος οὗτος ἦρως ἤρχετο εἰς Μασ-
σαλίαν ἔλεγε πάντοτε εἰς τὸν γενναῖον προμη-
θευτὴν, γέννημα ὄντα τοῦ χωρίου Ἰθετώ·
— Μπάρμπα Ματθία, ἐὰν ποτὲ ἰσχύσω ἐν Γαλ-
λίᾳ, θὰ σὲ ἀναγορεύσω βασιλεῖα τοῦ Ἰθετώ.

— Καὶ ἐγὼ, ἀπεκρίνετο γελῶν ὁ βράπτης, σὰς
διορίζω ἀπὸ τοῦδε γενικὸν ἀρχηγὸν τῶν στρατευ-
μάτων μου.

— Εὐχαρίστως, ἔλεγεν ὁ ἀξιωματικὸς, δέχο-
μαι πρὸς τὸ παρὸν, ἐλπίζων ἀνώτερα.

— Μήπως ἐλπίζετε νὰ γίνητε γενικὸς ἀρχη-
γὸς τῶν στρατευμάτων τῆς Γαλλίας;

— Τίς οἶδε; τὴν βράδον τοῦ στρατάρχου τὴν
ἔχω εἰς τὸ θυλάκιόν μου.

— Διάβολε! Εἴσθε πολὺ φιλόδοξος, στρατηγέ
μου.

— Εἶμαι τῶντι ὀλίγον, τὸ ὁμολογῶ, ἡ δὲ ἱ-
μετέρα Μεγαλειότης;

— Ἐ, μὰ τὸν Θεόν, ἡ Μεγαλειότης μου εἶναι
ὀλιγαρκής, θὰ ἀρκεσθῇ εἰς μίαν καλύβην ἐν τῷ
χωρίῳ μου, εἰς ἓν καπηλεῖον καὶ εἰς ἓν μικρὸν
ἐμποροραπτικὸν κατάστημα.

— Δηλαδή ἐπιθυμεῖτε ἐν ἀχύρινον ἀνάκτορον; ..
Αὐτὰ εἶναι πράγματα εὐαπόκτητα, καὶ ὑπάρχο-
μαι ἀπὸ τοῦδε νὰ σὰς τὰ χορηγῇσω.

— Σὰς εὐχομαι λοιπὸν καὶ ἐγὼ, στρατηγέ, νὰ
ἀποκτήσῃτε ἐν μαρμαρίνον.

Μία γραῖα μάγισσα ἀθιγγάνα, παρειαρισκομένη
κατὰ τύχην τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸ ἐργαστήριον
εἶπε, παρατηροῦσα προσεκτικῶς καὶ τοὺς δύο·

— Θὰ ἀποκτήσῃτε ἀνάκτορα καὶ οἱ δύο, Κύ-
ριοι, καὶ οἱ δύο θὰ γίνητε βασιλεῖς.

— Βασιλεῖς; .. ἀνέκραξεν ὁ μπάρμπα Ματθίας,
καὶ τίς ἐκ τῶν δύο θὰ γίνῃ ἰσχυρότερος;

— Σεῖς, ἀπεκρίθη ἡ γραῖα, δεικνύουσα τὸν ὑ-
πολογαγόν.

— Εὐτυχέστερος δέ;

— Ἦμεῖς, προσέθηκε κυττάζουσα τὸν Ματ-
θίαν.

Ὁ θυρωρὸς ἀνεκάγχασεν εὐθύμως, ὁ ὑπολογα-
γὸς ὅμως δὲν ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐξῆλθε περίσκεπτος.
Τὴν ἐπαύριον ὁ ἀξιωματικὸς ἀπῆλθεν εἰς τὸν

πόλεμον, ἡ δὲ οἰκογένειά του μετέβη εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ ὁ θυρωρο-ρραπτο-μάγειρος ἐξηκολούθησε τὸ ἔργον του, ἐπιδιορθῶνων περισκελίδας καὶ ψήνων γάμπηλα.

— Εἶχε πρὸ πολλοῦ ἐντελῶς λησμονήσει τὴν προφητείαν τῆς γραίας, ὅτε πρῶταν τινὰ ἔλαβε διὰ τοῦ ταχυδρομείου χρηματόδεμα ἀρκετὰ ὀγκῶδες καὶ ἐπιστολὴν, ἐνδιαλαμβάνουσαν τὰ ἐξῆς:

« Εἶμαι στρατηγός, δίκαιον λοιπὸν καὶ σεῖς νὰ γίνιντε βασιλεὺς τοῦ Ἰβετῶ· ὅθεν σᾶς πέμπω τὰ ἀναγκαιούντα ἐξοδα διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσίν σας.

Ὁ στρατηγὸς ΒΟΝΟΠΑΡΤΗΣ »

Ὁ ράπτης ἐδέχθη τὰ χρήματα καὶ τὸν τίτλον, καὶ ἐγκαταλείψας τὸ φυλακεῖον τοῦ θυρωροῦ καὶ τὸ ἐργαστήριόν του, μετέβη μετὰ τῆς συζύγου του εἰς τὸ χωρίον του. Φθάσας δ' ἐκεῖ ἔμαθεν, ὅτι ἐπωλεῖτο κατηρεσιπωμένος τις πύργος, ὀνομαζόμενος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, παλάτιον τοῦ βασιλέως Ἰβετῶ. Τὸν ἠγόρασε λοιπὸν ἀμέσως διὰ συναλλαγμάτων καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν πρῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων δύο ἢ τρεῖς τοῖχοι ἐσώζοντο, τοὺς ἐκρήμινε καὶ ἐκ τοῦ ὕλικου ὠκοδόμησε μικρὸν οἰκίσκον, ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ὑποῖου ἐπέγραψε μεγάλους γράμματα, δημοκρατία τοῦ Ἰβετῶ. Οἱ βασιλεῖς ἦσαν εἰσέτι ἐξωστραχισμένοι.

Ταῦτοχρόνως σχεδὸν ὁ πρῶν ὑπολαχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ ἀρχηστράτηγος ἦδη γενόμενος, ἐκρήμνιζε καὶ τὸν ἔσχατον λίθον τοῦ δημοκρατικοῦ οἰκοδομήματος, καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς δημοκρατίας ἀπὸ τῶν παραθύρων ρίψας, ἐγκαθιδρύθη ἐν Λοξεμβούργῳ ὡς προσωρινὸς κυβερνήτης, ἐλπίζων νὰ ἐνθρονισθῇ μετ' οὐ πολὺ μονίμως ἐν τῷ Κεραμεικῷ.

— Εἶπεν ἄρα γε ἀλήθειαν ἡ μάγισσα, ἀνέκραξεν ὁ μπάρμπα Ματθίας, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν 18 Βρουμαίρου· ὁ ἀξιωματικὸς μας ἐξέβαλεν ἤδη ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του τὴν στραταρχικὴν ράβδον· τίς οἶδεν ἂν δὲν εὖρῃ ἐντὸς αὐτοῦ καὶ κάνεν στέμμα!

Εὗρε τῶνόντι ὡς εἶναι γνωστὸν τὸ στέμμα, καὶ μάλιστα δύο ἀνθ' ἑνός, καὶ βραδύτερον τόσα πολλὰ, ὥστε τὰ διεμοίρασεν εἰς τοὺς συγγενεῖς, φίλους καὶ γνωρίμους του.

Καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ὁ πρῶν ὑπολοχαγὸς ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τὸ διπλοῦν στέμμα τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας, ὁ μπάρμπα Ματθίας ἐφόρεσε σκοῦφον βαμβακερόν, ἐστολισμένον δι' ἐρυθρὰς ταινίας καὶ καταλύσας τὴν μικρὰν του δημοκρατίαν ἐπέγραψεν ἐπὶ τοῦ ἀνωφλοῦ

τῆς θύρας τοῦ « βασιλεὺς τοῦ Ἰβετῶ », οἱ δὲ πελάται τοῦ οἰνοπωλείου του ἐπεκύρωσαν εὐθὺς τὸν τίτλον τοῦτον τὸ ποτήριον ἀνὰ χεῖρας κρατοῦντες, ἐνῷ ταῦτοχρόνως ὁ Πάπας ἔκων ἄκων ἔχριε τὸν ἡγεμόνα τῆς νέας αὐτοκρατορίας.

— Αἱ προφητεῖαι τῆς μαγίσσης ἐπαλήθευσαν, εἶπεν ὁ οἰνοπώλης μονάρχης· ἀρχόμεθα τῶνόντι καὶ οἱ δύο τῆς δυναστείας μας, καὶ εἴμεθα τώρα ἐξάδελφοι σχεδόν.

Καὶ ὁ μὲν νεώτερος Καῖσαρ συνεσώρευεν ἐπαρχίας καὶ βασιλεία καὶ ἐδῶρει αὐτὰ εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ὁ δὲ μετριόφρων ἡγεμὼν τοῦ Ἰβετῶ εἰς ὀλίγα ἀρκοῦμενος, προσέθηκεν εἰς τὸν οἰκίσκον του ἓν καπνοπωλεῖον καὶ μικρὸν ξενοδοχεῖον διευθυνόμενον ὑπὸ τῆς μαγείρου αὐτοῦ Ζαμπέτας.

— Ὁ ἐξάδελφός μου μὲ προσεπέρασεν· αὐτὸς περιῆλθεν ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην, ἐνῷ ἐγὼ δὲν ἀπεμακρύνθην οὔτε βῆμα ἀπὸ τοῦ χωρίου μου· τίς οἶδε μόλα ταῦτα ἂν δὲν καταντήσωμεν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον;

— Ὅταν ὁ ἀλαζὼν αὐτοκράτωρ ἐχωρίσθη τὴν πεφιλημένην σύζυγον τοῦ στρατηγοῦ Βοναπάρτου καὶ ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ διαδόχου τῶν Καيسάρων, ὁ μπάρμπα Ματθίας, χηρεύσας πρὸ τινος καιροῦ, ἔλαβε καὶ αὐτὸς σύζυγον τὴν μάγειρόν του Ζαμπέταν.

— ὦ! ἔλεγεν, ὁ ἐξάδελφός μου ἐτρελάθη, δὲν καταδέχεται τὸ γένος του, τοῦτο εἶναι μοῦ φαίνεται κακὸς οἰωνός. Ἐγὼ μένω ὡς πρὶν Ματθίας, ἡ δὲ Ζαμπέτα μου ἀξίζει πλέον ἀρχιδουκίσσης.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς δόξης καὶ τῶν θριάμβων τοῦ μεγάλου μονάρχου εἰς ὑπαλληλίσκος ἐτόλμησε νὰ ψάλλῃ τὰς ἀγροτικὰς καὶ φιλησύχους ἀρετὰς τοῦ καλοῦ βασιλέως τοῦ Ἰβετῶ, ἐρεθίσας οὕτω τὴν φιλοπόλεμον καὶ σφετεριστικὴν διάθεσιν τοῦ φοβεροῦ αὐτοκράτορος. Τὸ ἄσμα κατέστη μετ' οὐ πολὺ δημοτικόν, καὶ κατετάραξε τόσον τὸν ὕπνον τοῦ μονάρχου, ὥστε ἐκεῖνος ἠθέλησε νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως καὶ ἂν μὲν ἦτον πρίγκηψ θὰ τῷ ἐκήρυττεν ἀφεύκτως τὸν πόλεμον, θὰ τὸν ἐξεθρόνιζεν ἴσως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον ἄπλοῦς ὑπάλληλος δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸν παύσῃ. Λέγουσι μάλιστα ὅτι ἐνῷ ὁ κύριος ἀμφιβαλλεν, αὐλικὸς τις ἀνὴρ εὐφυής, ὁ Ταλεϋράνδος ἴσως, ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ μειδιῶν.

— Μεγαλειότατε, τὸ μόνον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἡ ὑμετέρα Μεγαλειότης ἄφησεν εἰς τὸν κυρίαρχον λαὸν τῆς Γαλλίας, εἶναι τὸ δικαίωμα τοῦ ἄδειν· ὁ Μαζαρίνης τὸ ἐσεβάσθη καθὼς καὶ ὁ σε-

πτὸς αὐτοῦ μαθητῆς, ὑμεῖς λοιπὸν θὰ φανῆτε ἥττον ἐκείνων ἀνεκτικὸς πρὸς τὸν λαὸν σας ; Αὐτὸς πληρῶνει καλὰ, ἀφήσάτ' ἐν τῷ λοιπῷ νὰ ψάλλῃ, διότι ὅσῳ περισσύτερον ὁ λαὸς ψάλλει τόσῳ ὀλιγώτεροι συνωμοσίαι τεκταίνονται.

Ὁ σύμβουλος τοῦ στέμματος δὲν ἐτόλμησε νὰ προσθέσῃ ὅτι τὰ ἄσματα πολλάκις ἐμπεριέχουσι νοηθεσίαν· ὁ αὐτοκράτωρ ὅμως λέγουσιν ὅτι καὶ πῶς ἐννόησε τὴν ἐννοίαν τοῦ ἄσματος ἐκείνου, καὶ τῷ ἐπὶ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ περιορίσῃ τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὰς κατακτήσεις του. Ἀπεφάσισε πρὸς στιγμὴν νὰ ἀφήσῃ ἡρεμον τὴν Εὐρώπην. Ἐν ἄσμα παρ' ὀλίγον νὰ εἰρηνοποιήσῃ τὸν κόσμον.... Ἀλλ' ὁ ὀλέθριος τῆς φιλοδοξίας δαίμων ὑπερίσχυσε καὶ τὴν ἐπαύριον ἐλησμονήθησαν αἱ φιλάνθρωποι σκέψεις τῆς προτεραιᾶς.

Μετὰ τὴν ἥτταν τοῦ Βατερλώ ὁ μπάρμπα Ματθίας ἔγραψε λέγουσι πρὸς τὸν ἐξαδελφόν του τὸν αὐτοκράτορα, καὶ προσέφερεν αὐτῷ τὰ κράτη του, ἀλλ' ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν ἐλήφθη. Ὁ ἑκπτώτος μονάρχης κατέφυγε ζητῶν ἄσυλον εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἥτις τὸν ἔρριψε ὡς αἰχμάλωτον ἐπὶ ἐνὸς βράχου.

— Ἐ, ἔλεγεν ὁ μπάρμπα Ματθίας ἐπὶ τοῦ κατωφλοῦ τοῦ καπηλείου του καθήμενος, καλὰ ἔλεγεν ἡ μάγισσα, εἶμαι εὐτυχέστερος τοῦ ἐξαδελφου μου, διότι ἐκεῖνος μὲν εὐρίσκεται φυλακισμένος ἐπὶ μιᾶς ξηρονήσου, ἐγὼ δὲ βασιλεύω ἐλευθέρως εἰς τὸ χωρίον μου.

Βεβαιώνουσιν ὅτι ἐνίοτε ὁ αἰχμάλωτος τῆς Ἀγίας Ἐλένης ἐνεθυμεῖτο στενάζων τὸ ἄσμα τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰβेटῶ καὶ τὸ ἐπιμύθιον τοῦ Βερανζέρου.

Φεῦ ! ἐξ ὅλων τῶν μοναρχῶν, τοὺς ὁποίους ἀνέδειξεν ὁ μέγας αὐτοκράτωρ, μόνος ὁ μπάρμπα Ματθίας διετηρήθη εἰς τὸν θρόνον του, καὶ τοῦτο διότι οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ διαφιλονεικήσῃ τὸν τίτλον του τοῦτον, εὐτυχεῖς οἱ βασιλεῖς ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει.

Ἐν τούτοις εἶναι ἀληθές ὅτι εἰς μὲν τὸν ἰσχυρὸν αὐτοκράτορα ἐστήθησαν ὀγδοήκοντα τρία μαυσωλεῖα, ἀπλοῦς δὲ ξύλινος σταυρὸς ἐτέθη ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰβेटῶ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΕΝ ΠΟΜΠΗΙΑ. ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδ. 19.)

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δίστιχον εἶναι τὸ ἐξ ἧς
Multa mihi curae somnus cum presserit artus
Has ego mancinas stagna refusa dalo.

« Ἐχῶ ἔτι πολλὰς φροντίδας, ἀλλὰ ὑπάγω νὰ κατακλιθῶ, καὶ ἀφοῦ κοιμηθῶ καλῶς θέλω ρίψῃ εἰς τὸ ὕδωρ (τῆς λήθης) ὅλας μου τὰς θλίψεις. »

Μ' ὅλα ταῦτα, ἡ λέξις **somnus** προστετέθη πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στίχου, ἐπομένως δυνάμεθα εἰσέτι νὰ υποθέσωμεν ὅτι ὁ ἀσθενὴς μας Πομπηϊανὸς προϋτίθετο νὰ πνιγῇ εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ τοῦλάχιστον νὰ κάμῃ λουτρόν τι διὰ τοῦ ἀτμοῦ.

Ἐρθάσαμεν ἤδη εἰς τὸ περιστύλιον, ὅπερ δὲν ἔχει τι ἰδιαιτέρον. Αἱ περικυκλοῦσαι αὐτὸ ἰσχυραὶ παραστάδες ὑπεβάσταζον ἑτέραν σειρὰν στηλῶν, ὧν φαίνονται ἔχῃ τινα. Εἰς κήπος εὐρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ διακοσμούμενος ὑπὸ δύο πηγῶν. Εἰς τὰ ἔνδον αὐτοῦ, μικρὸν ἐκ μαρμάρου σύμπλεγμα μένον ἔτι ἐν τῇ θέσει του, παρίστανε παιῖδα πιέζοντα χῆνα διὰ τοῦ δεξιῦ βραχίονος, καὶ κλίνοντα ἀγγεῖόν τι ἀφοῦ τὸ ὕδωρ κατέρβρεε καταρράκτου δίκην ἐπὶ τριῶν μικρῶν βαθμίδων, καὶ ἀκολουθῶς ἐχύνετο διὰ τινος αὐλακος ἐντὸς τετραγώνου μεγάλης δεξαμενῆς ἀρκετὰ βαθείας, κοσμούμενης μὲ μάρμαρα καὶ κομψότατον γείσωμα. Εἰς τὰ τεῖχη τῆς δεξαμενῆς φαίνονται εἰσέτι τὰ σιδηρὰ ἄγκιστρα, ἐφ' ὧν ἀνηρτῶντο τὰ φαγητὰ ὅπως διατηρῶνται νωπὰ.

Δύο ἐπιγραφαὶ γεγραμμέναι διὰ βελόνης ἐπὶ τῶν στηλῶν τοῦ περιστυλίου ἐκδηλοῦσι τὸ ἔργον ὃ μετῆρχετο ὁ Πρόκουλος. Ἡ μία ἦν ἀξίωμα ἐμπόρου, οὕτω πως μεταφρασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Φιορέλλι. « Ἄν ἐπιδιώκῃς τὴν τύχην, σκόρπιζε πολλὰ καὶ συνάθροίζε. » Ἡ ἑτέρα ἦν περίεργός τις σημείωσις καὶ μετεφράσθη οὕτω πως· « 8 Ἰουλίου. — Διακόσαι λίτραι πάχους καὶ διακόσια πεντήκοντα δερμάτια σκοροδῶν. Ἡ ποσότης αὕτη ἦν ὑπερβολικὴ διὰ τὴν κατανάλωσιν μιᾶς οἰκίας. Τοιαύτη προμήθεια σκοροδῶν θὰ ἐκόστιζε 2,400 δηνάρια κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ δημοσιευθεῖσαν μετὰ ταῦτα διατίμησιν. Δυνάμεθα ἄρα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ Πρόκουλος οὗτος μετῆρχετο τὸ ἐμπόριον τῶν σκοροδῶν, καὶ πρὸς τοῦτο εἶχεν ἐργαστήριον κείμενον παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ συγκαίνωνον μετὰ τῆς οἰκίας του. Σημεῖω τοῦτο πρὸς τιμὴν του, καθότι ἀποδεικνύεται ἐκ τούτου ὅτι οἱ Πομπηϊανοὶ παν-